

Stav oběhového hospodářství v České republice v létě 2020

Miloš Kužvart

Vítám možnost vyjádřit se pro časopis Perspektivy kvality ke stavu oběhového hospodářství v České republice v létě 2020.

Na úvod si dovoluji prostřednictvím tohoto časopisu poděkovat poslancům Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Vládní předlohy, které jsou již od prosince 2019 sněmovními tisky (jsou čtyři – jedná se o návrh zákona o odpadech, návrh zákona o obalech, návrh zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností a tzv. změnový zákon), rozhodně neoplývají nástroji či navrženými postupy, které by po jejich přijetí přiblížily Českou republiku oběhovému hospodářství. A právě v již ukončených prvních a druhých čteních, ať již na plénu Sněmovny, nebo v hospodářském výboru nebo ve výboru pro životní prostředí, projeví poslanci *napříč politickým spektrem* velkou dávku znalostí, co oblast nakládání s odpady potřebuje pro zavedení principů oběhového hospodářství. A co je skutečně zásadní, tyto výbory svým hlasováním návrhy doporučily Sněmovně přijmout.

Přitom jde o záležitosti věcně složité, sociálně citlivé a evropskou již platnou legislativou doprovázené celou řadou konkrétních termínovaných cílů.

Ale vezměme to po pořádku: velká část projednávání byla pro zainteresovanou veřejnost díky opatřením proti šíření koronaviru redukována na sledování webových konferencí a přenosů ze Sněmovny. A zde jsme byli svědky naléhavých výzev poslanců napříč politickým spektrem na adresu vlády, resp. překladače návrhů zákonů ministra životního prostředí Richarda Brabce: buďte ambicióznější, vyslovte souhlas s tím, co již prošlo výbory Sněmovny – zavedení tzv. zeleného zadávání veřejných zakázek, které by napomohlo větší poptávce po výrobcích z recy-

lovaných materiálů, zkrátíte období, po které může skládková lobby i nadále na skládky vyvážet využitelné složky odpadů, alespoň o dva roky z roku 2030 na rok 2028. Těch rozumných návrhů změn je celá řada.

Rád bych se s čtenáři Perspektiv kvality podělil o svůj velmi, velmi dobrý pocit, že se České asociaci oběhového hospodářství podařilo úspěšně uplatnit zhruba 80 % námi připravených pozměňovacích návrhů do sněmovních tisků – ať již do vládních předloh, nebo v průběhu projednávání ve výborech.

Dobrym signálem je, že návrhy skládkovací lobby, aby se mohly ještě déle beztestně zahrabávat do země využitelné složky odpadů (místo do roku 2030 až do roku 2035), byly zamítnuty.

Nyní bude vše záležet na dokončení tzv. třetích čtení návrhů zákonů, na tom, jak pak tyto zákony projdou Senátem a kdy vlastně opravdu vejdou v platnost.

A zde je další klíčová otázka: zda celá řada prováděcích předpisů, na které připravované nové zákony odkazují, podpoří oběhové hospodářství, či naopak spíše přispěje ke konzervaci současného, neudržitelného stavu.

Protože ze strany unijních orgánů se jimi dlouhodobě slibovaných metodik či závazných výkladů pojmů, jako je např. ekomodulace, v dohledné době nedočkáme, je nutné začít na základě nově přijímané legislativy co nejdříve pracovat. Proto Česká asociace oběhového hospodářství i díky svým pracovním kontaktům s řadou obdobných asociací v zemích EU založila několik odborných klastrů, které se převodem

do praxe požadavků moderní legislativy budou zabývat. Zjednodušeně převádíme obecnou teorii, že s experty na odpadové hospodářství, s odborníky na materiálovou recyklaci a další obory musí začít spolupracovat designéři obalů či výrobků v zájmu maximálně jednoduchého materiálového využití. Tím, že jak v osvětě, tak i technologicky je Česká republika na výši, může činnost klastrů (klastr pro obaly, klastr pro energetické využití odpadů, klastr stavebnictví) znamenat skutečný posun k oběhovému hospodářství.

Cesta k oběhovému hospodářství bude dlouhá, pracná, ale vyplatí se. Odpověď na otázku proč? je jednoduchá: skládkování odpadů ohrožuje klimatický systém planety. Obrovské emise skleníkových plynů ze skládek jsou „vedlejší škody“ způsobované emisemi metanu a jsou neobhajtelné.

Kromě tohoto „klimatického“ důvodu je v dnešním naprosto nejistém světě nezbytné zajistit suroviny nejlépe bez závislosti na často nejistých místech jejich těžby. Čím více zajistíme surovin z „domácích“ zdrojů, tím budeme jako národní ekonomika nezávislejší na dovozu surovin.

A když nebude nutné se v budoucnu starat o další a další již zaplněné skládky odpadů, pomůžeme budoucím generacím.

Autor:

RNDr. Miloš Kužvart pracuje jako výkonný ředitel České asociace oběhového hospodářství, z.s.

Kontakt: milos.kuzvart@caobh.cz

Obrázek

Umíme v ČR využít plasty?

